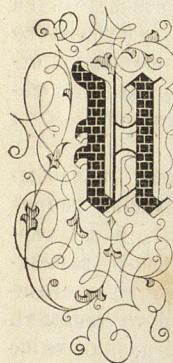

ВТОРА БЕСѢДА.

Открытія-та на първы-тѣ вѣкове.

Истина на тѣзи, кои-то сж обрнали поне малко вниманіе на Астрономія-та, нейны-тѣ истины, нейны-тѣ прѣдказанія, нейны-тѣ откровенія сж за чуденіе; и щѣхъ да бжджтъ свѣршено невѣроятны, ако да не са строго потвърждавахъ. Кога поглѣднемъ на много-то звѣзды, кои-то украшавать нощно-то небе, разсипаны въ блѣскаво избиліе по всички направленія, по видимому безъ никакъвъ законъ и безъ порядкъ; кога, съ помощь-та на телескопа, хыляды-тѣ са разрастятъ въ миліоны, и слѣнца и системы и вселенны въздигатъ са въ величественна перспектива, колко товече заря-та на зрѣніе-то изминува разстоянія, кои-то аритметически-тѣ числа не сж въ състояніе да изразятъ; колко бесполезно ще са покаже тогасъ за разума вѣско описваніе да са прѣчетжтъ, прѣтеглжтъ, измѣрятъ и ограничатъ тѣзи безчисленны миліоны! Само тогасъ, кога си припомнимъ, че, отъ сама-та люлка на чловѣческыя родъ силны и могущественны умове постоянно са напргали сичкы-тѣ си усилія за рѣшеніе-то на тѣзи велика задача, — само тогасъ може да са разумѣе, по кой начинъ ни огрѣва свѣтлина отъ най-крайны-тѣ прѣдѣлы на вселенная, мрачково като открыва тайнственны-тѣ тѣла, кои-то лѣжатъ полу-скрты въ неизмѣримы-тѣ бездны на пространство-то. Кога размышлявамъ за новы-тѣ тѣржества на чловѣческыя геній, кога стоя на брѣга на този великъ потокъ на открытія-та, кой-то въ вѣско столѣтіе са е разрастялъ по-широко и по-дълбоко, и постъпенно са е увеличавалъ въ сила-та и стремителность-та си, до като най-послѣ той е обзелъ всичка Божія вселенная; то мысленно са прѣнасямъ тысящилѣтія назадъ, като вярва нагорѣ по теченіе-то на този потокъ, кой-то постъпенно са стѣснява къмъ своя изворъ, до като най-послѣ негова-та срѣбърна нишка са изгубва въ облацы-тѣ и мжглы-тѣ на древность-та. Азъ быхъ силно желалъ да са спрж при самыя изворъ на открытіе-то, и да са разговора съ този непознатъ, богоподобенъ умъ, кой-то пръвъ е постигналъ великата истина, че даже и тѣзи тайнственны звѣзды можтъ да са четжтъ, и че свѣтла-та страница на книга-та, коя-то сѣка нощ са разгхва прѣдъ очи-тѣ на чловѣка, нещѣ други тълкователи за свои-тѣ красоты, освѣнъ чловѣческыя геній. Азъ мысля, че нѣма по-високъ примѣръ за